

پیوند معنوی با ولایت در سنت اعتکاف

اعتکاف زمان خاصی ندارد، در سنت اسلامی به اعتکاف در دهه آخر رمضان تأکید شده است، اما ایرانیان و شیعیان در 13 تا 15 رجب معتکف می‌شوند، یک کارشناس قرآنی درباره علت این امر گفت: پیوند معنوی با مسئله ولایت در سنت اعتکاف شیعیان دیده می‌شود.

اعتکاف زمان خاصی ندارد، در سنت اسلامی به اعتکاف در دهه آخر رمضان تأکید شده است، اما ایرانیان و شیعیان در 13 تا 15 رجب معتکف می‌شوند، یک کارشناس قرآنی درباره علت این امر گفت: پیوند معنوی با مسئله ولایت در سنت اعتکاف شیعیان دیده می‌شود.

براساس بیان قرآن کریم، اعتکاف عملی بوده که در شریعت ابراهیم(ع) از مناسک و عبادت های الهی به شمار می رفته و پیروان ایشان به این عمل می پرداختند. حضرت سلیمان(ع) نیز در بیت المقدس اعتکاف می کرد و آب و خوراک برای آن حضرت فراهم می شد و او در آنجا به عبادت می پرداخت.

حضرت موسی(ع) با وجود مسئولیت سنگین رهبری و هدایت امت، برای مدت زمانی آنان را ترک کرد و برای خلوت با خدا به خلوت گاه کوه طور شتافت. حضرت زکریا(ع) نیز از کسانی بود که سرپرستی معتکفان در بیت المقدس را به عهده داشت و از جمله کسانی را که در امر اعتکاف سرپرستی می کرد، حضرت مریم علیهاالسلام بود. پیامبر اکرم(ص) نیز مانند اجداد خود بر دین حضرت ابراهیم(ع) بود و عبادات متداول آن دین از جمله اعتکاف را بر پا می داشت. محل اعتکاف پیامبر، غار حرا بود. پیامبر پس از بعثت و هجرت به مدینه در مسجدالنبی معتکف می شد و با خدای یگانه خلوت می کرد.

پیامبر اکرم(ص) در کنار دیگر عبادت ها، به اعتکاف توجه ویژه ای داشت. آن حضرت برای انجام این مهم، بر اعتکاف ماه رمضان، به ویژه دهه آخر آن اهتمام می ورزید و آن را با دو حج و دو عمره برابر می دانست. پیامبر ابتدا دهه اول ماه رمضان، سپس دهه دوم و در نهایت، دهه سوم این ماه را برای انجام اعتکاف برگزید و پس از آن، تا آخر عمر، بر اعتکاف در دهه آخر ماه رمضان مداومت داشت، چون دهه آخر ماه رمضان فرا می رسید، پیامبر(ص) رخت خواب خویش را جمع می کرد و خود را کاملاً آماده عبادت می ساخت و در زیر سایبانی که برای ایشان فراهم می شد، عبادت می کرد.

پیامبر اعظم(ص) می فرماید: «هر کس در ماه رمضان 10 روز معتکف شود، ارزش آن معادل دو حج و دو عمره است.« امام خمینی(ره) می فرماید: «با فضیلت ترین اوقات اعتکاف ماه رمضان است و برترین ایام ماه رمضان، دهه آخر آن است.«

از آنجا که اعتکاف بدون روزه محقق نمی شود، ایامی که روزه آن مستحب است، مانند سیزده، چهارده و پانزدهم ماه رجب، زمان مناسبی برای اعتکاف است و ثواب آن افزون تر خواهد بود. امروزه در کشور ما اعتکاف در این ایام رواج دارد. حال این سؤال مطرح می شود که چرا و چگونه این سنت بدین شکل در میان ما ایرانی ها و شیعیان رواج یافت؟

حجت الاسلام والمسلمین دکتر مهدی رستم نژاد، عضو هیئت علمی جامعه المصطفی(ص) العالمیه در پاسخ به این سؤال می گوید: به یمن قدوم امیرالمؤمنین(ع) که سه روز در داخل کعبه بودند و در آنجا متولد شدند به این ارتباط و تناسب شیعه همین سه روز که امامشان در کعبه بود را انتخاب کردند و الا اعتکاف منحصر به سه روز میلاد امام علی(ع) نیست. در واقع نوعی پیوند معنوی با مسئله ولایت در سنتی که شیعیان با اعتکاف دارند، دیده می شود.